

ОСТРОВСЬКИЙ Михайло

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
<https://orcid.com/0000-0002-0631-0953>
Ostrovsky.mkhl@gmail.com

ВИНОГРАДСЬКИЙ Богдан

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
<https://orcid.com/0000-0002-4417-2811>
bvynohrad@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА НАЦІОНАЛЬНИХ ТА МІЖНАРОДНИХ КЕРІВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КЮДО

Стаття розкриває способи організації традиційного, національного виду спорту – кюдо у світі та Японії. Актуальність дослідження полягає у встановленні структури, організаційних особливостей, впливу різноманітностей форм кюдо на функціонування керівних органів кюдо.

Мета роботи – обґрунтування моделі структурної організації кюдо в Японії та світі, виявлення спільних та відмінних рис з відповідною організацією олімпійської стрільби з лука.

Побудовано схеми організаційних структур олімпійської стрільби з лука та кюдо в Японії. Спільними структурними елементами обох моделей є приналежність до: Міжнародних федерацій відповідного виду спорту, Японської спортивної асоціації (JSPO), Японського олімпійського комітету, Японського спортивного агентства (JSA); співпраця з Японським центром сприяння спорту; до їхнього складу входять міські, районні та префектурні організації, різні клуби та Всеяпонська атлетична асоціація старших шкіл.

Відмінність у організаційних схемах олімпійської стрільби з лука та кюдо полягає у такому: налагодженості співпраці Японської федерації паралімпійської стрільби з лука з Всеяпонською федерацією стрільби з лука; Всеяпонська студентська федерація стрільби з лука входить до складу Всеяпонської федерації стрільби з лука. У організаційній структурі кюдо в Японії відсутні зв'язки з паралімпійським спортом, а студентські організації працюють незалежно. Традиційні школи рю також входять до складу ANKF. Також основна відмінність полягає у приналежності Всеяпонської Федерації кюдо до Ради бойових мистецтв.

Встановлено, що у світі існує 50 національних федерацій кюдо, які засновані в країнах на всіх континентах світу, що в свою чергу зумовило створення континентальних об'єднань. Серед всіх національних організацій лише 28 країн-учасниць входять до міжнародної федерації кюдо.

Ключові слова: кюдо, будо, національний спорт, традиції, Японія.

<https://doi.org/10.31891/pcs.2023.2.2>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Японська традиційна стрільба з лука має велику кількість різновидів. Найпопулярнішим з них є *кюдо* (дослівно *шлях лука*) – це вид сучасного японського бойового мистецтва, яке полягає у володінні японським традиційним луком [1].

Кюдо поряд з сучасним видом олімпійської стрільби (в Японії називають «арчері» від англ. archery) користується особливою популярністю не тільки як вид спорту, а як особлива форма рухової активності людини, спосіб збереження народних традицій, практикування філософських шкіл, спосіб життя тощо. Якщо інформації про «арчері» в Японії і світі широко відома, то відповідних знань про *кюдо* є незрівнянно менші.

Підкреслюємо, що *кюдо* – це вид традиційного спорту, який є одним з елементів сучасного японського бойового мистецтва (*будо*). Очевидно, що основною відмінною ознакою від олімпійської (класичної) стрільби з лука є використання японської оригінальної зброї (луку *юмі*), техніки виконання пострілу, мішеней, та наявності відповідних ритуалів [1,2,3,4,5].

Пройшовши багатостолітню еволюцію, *кюдо* тепер використовується як особливий вид рухової активності. Ним займаються незалежно від віку та статі. Може застосовуватись як засіб для розваг, в релігійних обрядах, засіб фізичного і духовного розвитку, хоббі, змаганнях тощо [1,2,3]. Заняття проводяться і в традиційних школах *рю*, і в нещодавно створених державних, приватних і навіть у шкільних позакласних клубах [6,7]. Кожна школа *рю* має певні свої власні традиції, а тому і стиль

та техніка стрільби, види мішеней та навіть філософії виконання пострілу можуть відрізнитися. Однак, загальні правила змагань уніфіковані Міжнародною федерацією *кюдо* [8].

Кюдодзюцу (бойове мистецтво володіння луком як джерело сучасного *кюдо*) використовувалася як вид бойового мистецтва безпосередньо у бойових діях, однак з часом перестав бути актуальним у зв'язку з винаходом більш ефективної вогнепальної зброї. Втративши своє вагоме значення, *кюдзюцу* ледь не пропало. Однак майстри того часу зуміли вберегти давню історію та традиції і навіть посприяли її значному розвитку, а згодом створювалися перші японські та міжнародні організації з *кюдо* [3,8].

Тепер сучасне бойове мистецтво стрільби з лука поширене у багатьох країнах світу. На сьогодні відомо, що 50 країн мають національні федерації *кюдо*, 28 з яких входять до складу Міжнародної федерації *кюдо* [9]. У Японії функціонує студенська федерація *кюдо*. Крім того існують різні професійні та шкільні федерації. Також є спеціальний відділ *кюдо* у Всеяпонської федерації середньої школи. У зв'язку з широтою та різноманітністю народних традицій, змагання з *кюдо* можуть відрізнитися в залежності від федерації, яка їх проводить.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідження з піднятої тематики практично не трапляються у широкому науковому обізі [1,2,3,5,8]. Однак зважаючи на зростаючий інтерес до *кюдо* в Японії та світі, на тепер існує необхідність розширення та класифікації знань щодо організаційної структури функціонування керівних органів у світі та Японії. В японській літературі існує певні інформаційні та довідникові матеріали, з яких ми можемо черпати інформацію про діяльність організацій та шкіл [1,2,3,4,8]. Натомість, практично відсутні праці українських авторів, які описують *кюдо*, надають довідкову інформацію, є рекламою чи методичною літературою розвитку цього виду рухової активності людини [5,10,11].

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНИШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ

ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Оскільки спосіб організації *кюдо* у світі та Японії до кінця не з'ясований, актуальність дослідження полягає у встановленні структури, організаційних особливостей, впливу різноманітних форм традиційної стрільби на функціонування керівних органів *кюдо* в Японії та світі.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета роботи – запропонувати та описати моделі структурної організації *кюдо* в Японії та світі та виконати порівняльною характеристику з відповідною організацією у стрільбі з лука.

Завдання:

1. Побудувати організаційно-структурну та функціональну схему керівних органів олімпійської стрільби з лука в Японії.
2. Запропонувати організаційно-структурну та функціональну схему керівних органів Японської традиційної стрільби з лука *кюдо*.
3. Виконати порівняльну характеристику організаційної структури *кюдо* та *арчері*.
4. Визначити поширеність організацій *кюдо* у світі.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

В японській мові існує два слова-терміни, які позначають стрільбу з лука. Перший це «*кюдо*» – традиційна японська стрільба з лука та «*арчері*» – запозичене англійське слово, що означає саме стрільбу з лука яка надійшла до Японії з за меж країни. Сюди зокрема відноситься олімпійська стрільба з лука [12]. Зараз ці два види стрільби з лука паралельно активно розвиваються на японських островах [2,12].

Організаційна структура розвитку стрільби з лука у світі полягає передусім у системі функціонування всесвітніх та національних організацій, які розвивають ці види спорту. Створення окремих організацій *кюдо* і стрільби з лука (*арчері*), які хоч і відрізняються між собою, все одне мають спільні елементи та зв'язані історією. Вони надали величезний поштовх для збереження та подальшого розвитку *кюдо* у світі, а олімпійській стрільбі з лука поширення в

Японії. Важливо порівняти організаційну структуру олімпійської стрільби з лука зі структурою національної стрільби з лука – кюдо.

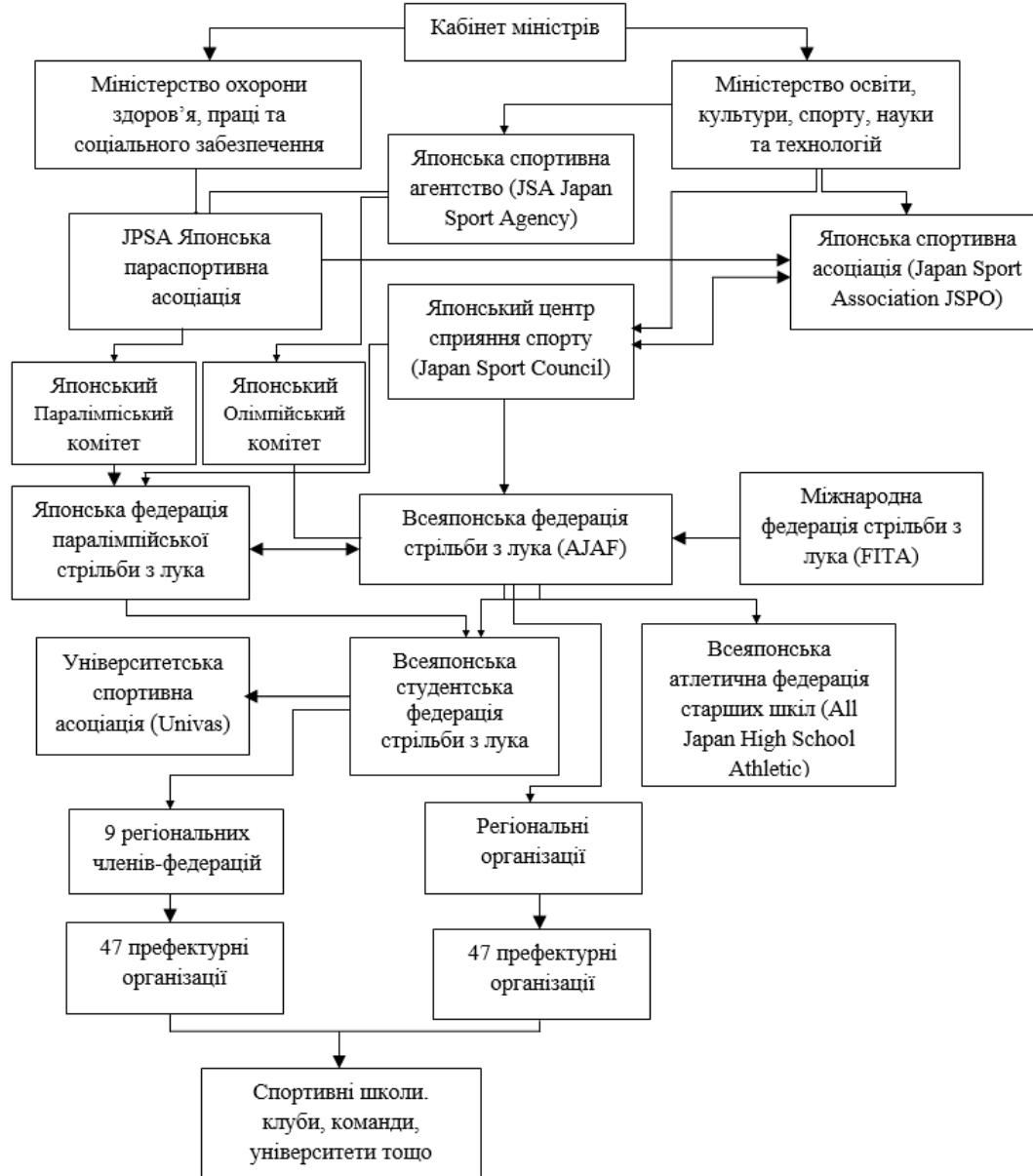

Рис.1 Організаційна структура олімпійської стрільби з лука Японії

Структура організацій олімпійської стрільби з лука в Японії є централізована. Основною організаційною структурою розвитку стрільби з лука в Японії є Всеяпонська федерація стрільби з лука (AJAF). Вона є членом Міжнародної федерації стрільби з лука (FITA) і підпорядковується Японському олімпійському комітету, а також Японській спортивній асоціації. Одночасно до складу AJAF входять 49 членів – Всеяпонська студентська федерація стрільби з лука, Всеяпонська атлетична федерація старших шкіл та 47 федерацій з кожної префектури Японії [12] (рис. 1).

Центральним органом виконавчої влади у Кабінеті міністрів Японії, який займається

розвитком спорту, включно зі стрільбою з лука, є **Міністерство освіти, культури, спорту, науки та технологій**. Однією з численних функцій цієї організації є популяризація спорту в країні, проведення та спонсорування змагань (окрім людей без інвалідності). Натомість людьми з інвалідністю у спорті опікується **Міністерство охорони здоров'я, праці та соціального забезпечення**. Також, серед багатьох функцій міністерства є популяризація спорту для людей з інвалідністю, фінансування змагань, матеріальне забезпечення тощо. У 1965 році під його егідою створено громадську організацію **Японську параспортивну асоціацію (JPSA)** [13]. Основні функції якої:

- підготовка спортсменів-паралімпійців для участі у змаганнях;
- спорядження та відбір паралімпійської збірної;
- проведення змагань та популяризація паралімпійського спорту;
- покращення емоційного стану людей з інвалідністю;
- фізичний розвиток та підтримка фізичних кондицій;
- комунікація та соціалізація спортсменів з інвалідністю.

Ця спортивна асоціація є членом JSPO – Японської спортивної асоціації. Також варто зауважити, що у 1999 році було створено **Японський паралімпійський комітет (JOC)**, котрий є внутрішньою організацією JPSA [14].

Ще однією ланкою організаційної схеми є **Японська спортивне агентство (JSA)** Це одне з японських агентств, що входить в Міністерство охорони здоров'я, праці та соціального забезпечення та об'єднує організації управління спорту всіх видів – паралімпійського, олімпійського та традиційного. Метою організації є сприяння розвитку спорту на різних рівнях [15].

Також вагому роль у розвиток японського спорту відіграє **Японський центр сприяння спорту (JSC)** – незалежне агентство, яке є структурною одиницею Міністерства охорони здоров'я, праці та соціального забезпечення. Діяльність пов'язана з популяризацією, розвитком та просуванням спорту серед населення, фінансування, проведення наукових та науково-медичних досліджень тощо [16].

Найбільш важливою організацією пов'язаною з розвитком спорту є Японська спортивна асоціація (Japan Sport Association: JSPO). Це головна громадська спортивна організація в Японії, до складу якої входять всі національні спортивні федерації, тому однією з функцій є допомога їм у власному розвитку, проведення змагань, фінансування тощо. Також ця організація проводить фестивалі та івенти типу забігів (і не тільки) на день спорту [17].

Основною структурною інституцією, яка займається виключно сприянням розвитку олімпійської стрільби з лука є **Всеяпонська федерація стрільби з лука**, яка пройшла великий шлях від заснування до сьогодення. Створена була ще у 1947 році як Японське

товариство стрільби з лука. Для післявоєнної Японії це був перший крок для відродження стрільби з лука. У 1956 році була перейменована у Японську асоціацію стрільби з лука. Цей вид спорту починає набирати популярність, оскільки його включили до програми Олімпійських ігор. У 1959 році був проведений перший Всеяпонський чемпіонат зі стрільби з лука. Також в цей час починають формуватися перші збірні команди Японії та їх участь у міжнародних змаганнях. У 1966 році вкотре вона змінює назву на Всеяпонську федерацію стрільби з лука, у 1969 році вступає до Міжнародної федерації стрільба з лука (FITA), Олімпійського комітету Японії та стає тимчасовим членом Японської спортивної асоціації [12].

Також Всеяпонська федерація стрільби з лука входить до Міжнародної федерації стрільби з лука – **FITA**, яка заснована у 1931 році. До її складу входять 5 континентальних асоціацій-членів та понад 160 національних асоціацій членів серед яких є і Японія. Основні функції наступні: проведення міжнародних змагань, просування та популяризація стрільби з лука у світі тощо [18].

Особливу увагу хочемо звернути на шкільному спорті, яким найбільше опікується **Всеяпонська атлетична федерація старших шкіл**. Вона є громадською організацією, що утворена у 1948 році. Її основне завдання популяризація спорту серед школярів, керівництво шкільним спортом, розвиток шкільного спорту, його забезпечення та проведення змагань. Змагання проводяться спільно з відповідними національними спортивними організаціями (тобто якщо зі стрільби з лука то AJAF, *кюдо* – IKYF, тощо) [19].

Японська федерація стрільби з лука утворена у 1959 році, яку у 1961 перейменували у Федерацію студентської стрільби з лука Канто. Також цього року створено Всеяпонську студентську федерацію стрільби з лука Кансай. Умовно це поділило японську студентську стрільбу з лука на дві ліги «Захід» (Канто) та «Схід» (Кансай), переможці ліг проводять між собою матч для виявлення чемпіона. У 1962 році утворено **Всеяпонську студентську федерацію стрільби з лука** та проводяться перші Всеяпонський матч стрільби з лука серед

студентів. Перший Всеяпонський турнір відбувся аж у 1988 році. На сьогодні входить 9 членів федерацій – всі 8 регіонів (та 1 регіон Тюбу ділиться на 2 субрегіони – Токай та Хокусінецу). Всі 47 префектур входять до цих 9 членів федерації. [20,21].

На сьогодні існує у Японії студентська організація UNIVAS. Створена у 2019 році, до неї станом на 2022 рік входить 219 ВНЗ з усіх 8 регіонах країни. Також є 32 афілійовані

федерації, одна з яких Всеяпонська студентська федерація стрільби з лука [22]. Її основна мета створення умов заняття спортом для спортсменів та також допомогти студентам з освітою для майбутнього працевлаштування за програмою подвійної кар'єри.

Найнижчою ланкою у цій структурі є різні національні, шкільні, університетські та приватні клуби стрільби з лука.

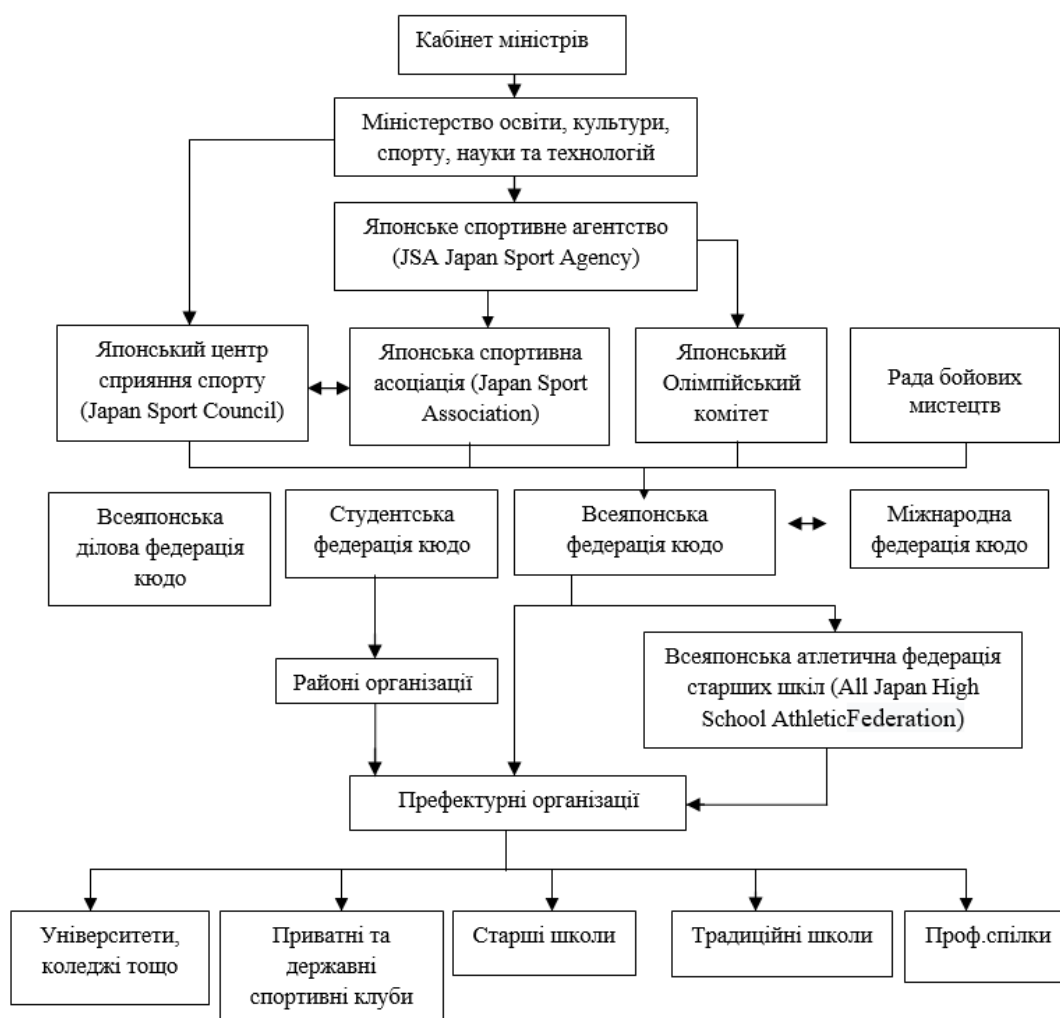

Рис. 2 Організаційна схема кюдо національного рівня

Проаналізувавши інтернет-джерела, ми виявили, що у структурних схемах Всеяпонської федерації кюдо та Всеяпонської федерації стрільби з лука є спільні риси та способи організаційної діяльності. Спільними організаційними структурами є Всеяпонська атлетична федерація старших шкіл, Японський олімпійський комітет, Японська спортивне агенство, Японська спортивна асоціація, Міністерство освіти, культури, спорту, науки та технологій та Японський центр сприяння спорту.

Детальніше про *роботу цих організацій описано вище (рис. 1).*

Аналіз літератури показав, що кюдо варто розглядати як форму відпочинку, вид спорту, засіб гармонійного, фізичного та духовного розвитку людини. Звідси впливає організаційна схема керівних органів кюдо в Японії. Головним керівним органом є Всеяпонська федерації кюдо (ANKF). Вона одночасно є повноправним членом наступних організацій Японська асоціація спорту, Олімпійський комітет Японії, Міжнародна федерація кюдо та Рада бойових мистецтв. В

свою чергу їй підпорядковуються 47 місцевих (префектурних) організацій, традиційні школи, Всеяпонська атлетична федерація старших шкіл [23].

Вивчивши офіційні документи ANKF, ми виявили, що на території країни станом на тепер діють більше ніж 1100 приватних та державних клубів [24]. Також аналізуючи хартію ANKF у пункті 9 (国際 – міжнародний) зазначається, що одним з пріоритетних напрямків політики федерації є підтримка, поширення та розвиток *кюдо* на міжнародному рівні шляхом зміцнення та підтримки Міжнародної федерації *кюдо* тощо [6].

Зазначимо, що Всеяпонська федерація *кюдо* займається набором персоналу, формуванням правил, створенням фінансового плану, розвитком та функціонуванням WEB сторінки IKYF [6]. Отож, враховуючи перелічене, де-факто головною міжнародною федерацією у традиційній стрільбі з лука справедливо слід вважати ANKF. Цікаво, що до 1968 року ANKF була членом Міжнародної федерації стрільби з лука (FITA), однак з низки причин вийшла з нього і її місце посіла Всеяпонська федерація стрільби з лука (AJAF – All Japan Archery Federation).

В літературі згадується, що перша спроба започаткування Всеяпонської федерації *кюдо* була ще у 1947, але у 1948 році її було розпущено [1,3]. Сучасна Всеяпонська федерація *кюдо* (All Nippon Kyudo Federation – ANKF) створена у 1949 році [25]. Вона є провідною організацією в цьому виді спорту, (тому під егідою Міжнародної федерації *кюдо* – IKYF яка повстала у 2006 році), свої дії націлює на розвиток та дотримання стандартів практики для багатьох національних організацій з усього світу по світу. Згадана федерація є провідною організацією в цьому виді спорту і виконує такі функції:

1. Встановлення загальної політики щодо поширення та популяризації *кюдо*.

2. Організації національних та міжнародних змагань та заходів.

3. Атестації інструкторів (на звання) та іспити на рівень *дан*.

4. Здійснення досліджень та навчання, організація семінарів.

5. Видання журналів та поширення інформації.

6. Ініціювання проєктів, які необхідні для досягнення цілей організації [6].

З метою популяризації *кюдо* у світі засновано Міжнародну федерацію *кюдо* – IKYF, яка створена у 2006 році, штаб квартира знаходиться у м. Токіо, Японія. До її складу станом на сьогодні входить 28 країн учасниць (див. табл 1). Ми хотіли би визначити наступні функції організації:

- проведення міжнародних змагань;
- популяризація *кюдо* за межами Японії;
- видання спеціалізованої літератури;
- проведення міжнародних навчальних семінарів та майстер-класів;
- проведення класифікаційних змагань (*сінса*) для отримання звання;
- обґрунтування правил змагань.

Ще одним організаційним компонентом схеми (рис. 2) є Nippon Budo Council (Рада бойових мистецтв Японії). Вона створена під егідою Nippon Budokan у 1977 році і є громадським фондом. До її складу належить 10 національних організацій з розвитку відповідних традиційних видів спорту, в тому числі і *кюдо* [26].

Основними функціями організації є:

- популяризація *будо* в країні та за її межами;
- спонсорювання проведення змагань;
- включення бойових мистецтв до шкільної програми;
- проведення показових виступів;
- сприяння створенню префектурних рад бойових мистецтв;
- проведення консультацій з Міністерством спорту Японії, Міністерством освіти, культури, спорту та науки;
- відзначення майстрів бойових мистецтв.

До інших організацій, які займаються розвитком *будо* відносять Японську асоціацію *кобудо* та Японську академію *будо*.

Японська асоціація *кобудо* – мета її збереження та популяризації бойових мистецтв, як правило, големи руками або за допомогою різних предметів. До даної організації входить навіть одна школа *кюдо* – Огасавара-рю [27].

Японська академія *будо* проводить дослідження сучасних та стародавніх бойових мистецтв, проводить наукові конференції та займається виданням літератури [28].

Виявлено, що у Всеяпонській федерації *кюдо* всього 47 організацій-членів, які представляють 8 регіонів країни. На офіційному сайті ANKF поділені на 9 регіонів, оскільки найбільший регіон Тюбо містить 2 субрегіони (північна частина Хокуріка та південна Токай). Регіон Хокайдо має лише одну однойменну префектуру та відповідно одну місцеву організацію. В субрегіоні Хокуріка функціонує 5 префектурних організацій *кюдо*, а в Токай – 4. Найбільше федерацій у регіоні Кюсю – 8. Також є діють префектурні організації у регіонах Тохоку – 6, Канто – 8, Кінкі – 6, Тюгоку – 5, Сікоку – 4 [23].

Студентським спортом займається Всеяпонська студентська федерація *кюдо* (All Nippon University Kyudo Federation). Вона створена у 1930 році. Варто зауважити, що студентська федерація *кюдо* є автономною і не підпорядковується Всеяпонській федерації *кюдо*. Але є і цікавий той факт, що ANKF є організатором та меценатом деяких змагань студентських змагань *кюдо* [29]. Також існують відмінні риси між двома федераціями у правилах проведення змагань. Особливо це помітно на зразках мішеней, які використовуються з іншим зображенням – *хосіматом*. До складу студентської федерації *кюдо* входить 9 регіональних федерацій, а саме:

- Студентська федерація *кюдо* Хокайдо;
- Студентська федерація *кюдо* Тохоку;
- Студентська федерація *кюдо* Хокушінецу;
- Студентська федерація *кюдо* Тюгоку-Сікоку;
- Токайська студентська федерація *кюдо*;
- Токійська студентська федерація *кюдо*;
- Студентська федерація *кюдо* Кансай;
- Студентська федерація *кюдо* Канто;
- Студентська федерація *кюдо* Кюсю.

Членами регіональних федерацій є студентські клуби, які знаходяться на території визначеного регіону [30].

Найнижчою ланкою в цій схемі є приватні та державні, шкільні, студентські клуби та школи, традиційні школи *рю*, та об'єднання професійних спілок.

Також діє Всеяпонська ділова федерація *кюдо*, яка є абсолютно незалежною структурною одиницею. Її мета – покращення

фізичного стану у представників бізнесменів та робітників, сприяти відпочинку та релаксації на робочому місці. Також проводить змагання серед представників робітничого класу.

Організаційна структура олімпійської стрільби з лука та відповідно структура *кюдо* має спільні та відмінні риси. Зі спільного можна виокремити таке: обидві структури є централізовані. У *кюдо* та у олімпійської стрільби діють відповідні національні федерації: Всеяпонська федерація *кюдо* та Всеяпонська федерація стрільби з лука. Вони обидві входять до Олімпійського комітету Японії та Японської асоціації спорту. Також варто зауважити, що ці дві національні федерації є членами вищих за рангом міжнародних федерацій. У обидвох організацій є 47 префектурних членів з 9 регіонів та Всеяпонська атлетична федерація старших шкіл, у які, своєю чергою, входять різні місцеві клуби. Також обидві організації є централізованими.

Аналізуючи основні відмінностями між структурою організацій ANKF від AJAF зауважимо таке:

- ANKF належить до складу Ради бойових мистецтв (традиційні бойові мистецтва Японії, такі як *кюдо*, *карате*, *сумо* тощо.);
- до складу ANKF належать традиційні школи стрільби з лука (*рюха*);
- існує незалежна структурна одиниця Всеяпонська ділова федерація *кюдо*;
- студентська федерація *кюдо* є незалежною. Натомість в олімпійській стрільбі студентська федерація підпорядковується вищій організації. Студентська федерація стрільба з лука є членом UNIVAS, метою якого є допомагати студентам у спорті так в навчанні та забезпечує практику подвійної кар'єри;
- класична стрільба з лука в Японії, на відміну від *кюдо*, входить до Японського паралімпійського комітету.

Проаналізувавши Інтернет джерела можна констатувати, що велика кількість людей задіяна у заняттях з *кюдо* на всіх континентах світу [9]. Доказом цього є функціонування національних федерацій (асоціацій) *кюдо* країнах на різних континентах.

Таблиця 1.

Країни-члени міжнародної федерації кюдо (ІКЮ)

№	Країна	Рік заснування	Кількість учасників	Кількість клубів	Приналежність
1	Австрія	1995	85	6	ІКЮ/ ЕКФ
2	Бельгія	1983	91	5	ІКЮ/ ЕКФ
3	Велика Британія	1975	99	5	ІКЮ/ ЕКФ
4	Гонконг	2012	120	1	ІКЮ/SEA
5	Данія	2009	29	1	ІКЮ/ ЕКФ
6	Ісландія	1982	15	2	ІКЮ/ ЕКФ
7	Іспанія	1992	94	9	ІКЮ/ ЕКФ
8	Італія	1981	208	15	ІКЮ/ ЕКФ
9	Канада	2008	73	5	ІКЮ
10	Литва	2009	18	1	ІКЮ/ ЕКФ
11	Люксембург	1999	15	2	ІКЮ/ ЕКФ
12	Мексика	2018	39	3	ІКЮ/ АКР
13	Нідерланди	1980	71	5	ІКЮ/ ЕКФ
14	Німеччина	1994	1251	56	ІКЮ/ ЕКФ
15	Нова Зеландія	2010	51	4	ІКЮ
16	Норвегія	1996	33	3	ІКЮ/ ЕКФ
17	Південна Африка	2013	32	3	ІКЮ/ МАСА
18	Польща	2012	91	7	ІКЮ/ ЕКФ
19	Португалія	2001	26	1	ІКЮ/ ЕКФ
20	Росія	2009	174	10	ІКЮ/ ЕКФ
21	Румунія	2008	51	6	ІКЮ/ ЕКФ
22	США	1998	255	9	ІКЮ / АКР
23	Тайвань	2009	260	15	ІКЮ/SEA
24	Фінляндія	1984	57	1	ІКЮ/ ЕКФ
25	Франція	2017	697	60	ІКЮ/ ЕКФ
26	Швейцарія	1978	151	13	ІКЮ/ ЕКФ
27	Швеція	1960	88	5	ІКЮ/ ЕКФ
28	Японія	1949	133544	1149	ІКЮ/АНКФ

Умовні позначення: ANKF – All Nippon Kyudo Federation (Всяяпонська федерація кюдо)

EKF – European kyudo federation (Європейська федерація кюдо)

ІКЮ – International kyudo federation (Міжнародна федерація кюдо)

АКР – American kyudo Renmei (Американський союз кюдо)

МАСА – Martial arts South Africa (Бойові мистецтва південної Африки)

SEA – Southeast Asia (Південосхідна Азія)

Таблиця 2.

Країни, які не входять до ІКЮ

№	Країна	Рік заснування національної	Кількість учасників	Кількість клубів	Приналежність
1	Австралія	2012 (2015 реєстрації)	≈94	6	-
2	Аргентина	2004 (ще одна у 2009)	≈18+15	3	Affiliate AKR
3	Бразилія	2008	63	11 (2 не діють)	Affiliate AKR
4	В'єтнам	2012	34	1	SEA
5	Греція				Associate Members to the EKF
6	Естонія	2020	?	1	Associate Members to the EKF
7	Китай	2005	*	*	-
8	Колумбія	?	?	?	-
9	Латвія	2008	≈12	1	EKF
10	Малайзія	2014	≈37	1	SEA
11	Індонезія	2022	29	1	SEA
11	Панама	2010	≈13	1	Affiliate AKR
12	Парагвай	2012	≈15	2	Affiliate AKR
13	Сінгапур	2014	≈19	1	SEA
14	Таїланд	2010	22	1	SEA
15	Угорщина	2010	≈43	3	EKF
16	Україна	2011	≈17	1	-
17	Уругвай	2011	≈11	1	Affiliate AKR
18	Філіппіни	2017	≈16	1	SEA
19	Хорватія	2010	27	10	EKF
20	Чехія	2006	≈20	?	EKF
21	Чилі	2013	?	1	Affiliate AKR
22	Шрі-Ланка	1997	≈20	1	-

Умовні позначення

*- не відома точна кількість клубів невідома. Інші позначки як в таблиці 1.

З таблиць 1 і 2 можна зробити висновок, що федерації *кюдо* на сьогодні існують на всіх континентах. Причому, найбільше країн (26) знаходяться у Європі – до складу ЕКФ станом на сьогодні входять представники з 24 країн та ще 2 (Греція та Естонія) є асоційованими членами організації. Серед цих 26 країн до ІКУФ входять 20, що складає 74% організації. Також є федерація *кюдо* України, котра не вступила в жодну міжнародну спілку. Вона утворена у 2011 році [5]. Головний офіс знаходиться у Києві. Існують всього 1 клуб – Київський клуб «Сінкюкай». Згідно офіційного сайту Міжнародної федерації *кюдо* в клубі є 17 учасників, серед них 2 володарі титулу «дан» [4]. Згідно інформації, заняття проводяться в школі двічі на тиждень (субота та неділя)[5].

Окрім ЕКФ, існують також інші континентальні об'єднання федерацій *кюдо* – АКР та SEA. До складу SEA належать 8 країн-учасниць, серед яких 2 (Тайвань та Гонконг) входять також до ІКУФ. АКР налічує 8 країн-учасниць дві з яких, США та Мексика, входять до міжнародної організації.

На африканському континенті є лише одна країна, в якій проводяться заняття з *кюдо* – Південно-Африканська Республіка. Вона є повноправним членом ІКУФ і також MASA.

В Японії в свою чергу існує Всеяпонська федерація *кюдо* (ANKF), яка є очільною федерацією у світі – всі інші організації та об'єднання орієнтуються на неї та її діяльність.

Існує ряд країн, які не входять до континентальних об'єднання (або нам не вдалось визначити їхню приналежність), причому деякі з них (наприклад Нова Зеландія) входять до складу ІКУФ.

Також хочеться зауважити, що найстарші національні федерації *кюдо* були засновані у Європейських країнах (без урахування Японії), а наймолодші знаходяться на теренах Південної Америки та Океанії. Також до міжнародної організації *кюдо* входять більш «старші» федерації. Аналізуючи таблицю, можна побачити позитивну тенденцію поширення *кюдо* та нових федерацій в інших країнах. В період з 2010 по 2022 було створено 20 нових федерацій – 40 %, коли як з 2000 по 2010 – 12 країн (24%) і лише за півстоліття (1949-2000) 16 країн (32%). У двох країн, на жаль, не вдалось визначити точну дату заснування федерації *кюдо* (4%).

Варто підкреслити, що практика *кюдо* як правило, відбувалася ще задовго до створення національних федерацій. Прикладом може бути Франція, в якій перші заняття з *кюдо* датують ще 1975 роком, однак федерація в теперішньому стані утворилася злиттям двох федерацій у 2017 році [31]

Приблизна кількість людей, які займаються *кюдо* на сьогодні >138.000 людей [32]. Лєвова частка з них звісно у самій Японії – у 2022 році нараховувалося 133,544 *кюдока* (таблиця 3).

Таблиця 3.

Кількість *кюдока* в Японії

Контингент	Хлопчики	Дівчата	Всього
Молодша школа	60	38	98
Середня школа	5222	6361	11583
Старша школа	31971	38462	70433
Коледж/ Університет	6453	5816	12269
Дорослі	21539	17652	39191
Загалом	65215	68329	133544

6. ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

1. Ми побудували схему організаційної структури олімпійської стрільби з лука в Японії. Всеяпонська федерація стрільби з лука підпорядковується Міжнародній федерації стрільби з лука (FITA), Японській спортивній асоціації (JSPO), Японському олімпійському комітету, Японському спортивному агентству (JSA); співпрацює з

Японською федерацією паралімпійської стрільби з лука та Японським центом сприяння спорту. Також до її складу входять Всеяпонська студентська федерація стрільби з лука, районні та префектурні організації, різні клуби та Всеяпонська атлетична асоціація старших шкіл.

2. Також ми розробили схему організаційної структури *кюдо*. Всеяпонська федерація *кюдо* підпорядковується Японському олімпійському комітету, Японській спортивній асоціації, Раді бойових

мистецтв. Є членом Міжнародної федерації *кюдо*, при чому виконує його функції; співпрацює з Японським центом сприяння спорту. До її складу входять традиційні школи *рю*, міські, районі та префектурні організації, різні клуби та Всеяпонська атлетична асоціація старших шкіл. Студентська федерація є відносно автономною та не входить до скалу ANKF. Також існує незалежна одиниця Всеяпонська ділова федерація *кюдо*.

3. Порівняльний аналіз показав, що організаційна та функціональна структури олімпійської стрільби з лука та відповідні структури *кюдо* має певні спільні та відмінні риси. Спільним є підпорядкування Японському олімпійському комітету, Японській спортивній асоціації та членство у вищих відповідних міжнародних федерацій. Також обом організаціям підпорядковується Всеяпонська атлетична асоціація старших шкіл та міські, районі та префектурні

організації, різні клуби. Співпрацюють з Японським центом сприяння спорту. Відмінні риси: у *кюдо* відсутні функціональні та організаційні зв'язки з паралімпійським спортом; студентські організації працюють незалежно, натомість в її склад входять традиційні школи *рю*, а також є структурною одиницею Ради бойових мистецтв. Крім того існує незалежна структурна одиниця – Всеяпонська ділова федерація *кюдо*.

4. Проаналізувавши літературу, ми встановили, що сьогодні у світі існує 50 національних федерацій *кюдо*, які засновані на всіх континентах країни, що зумовило створення деяких континентальних об'єднань. Серед них лише 28 країн-учасниць входять до Міжнародної організації *кюдо*. Встановлено позитивну тенденцію зростання кількості національних федерацій за останні 10 років. Загалом найбільше національних федерацій створено у європейських країнах.

Література

1. The heart of kyudo (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/howto/> (дата звернення 01.12.2022)
- 2 Japan: An Illustrated Encyclopedia Kodansha. Tokyo, New York, N.Y., 1993. ISBN-10ю: 3406205938X, ISBN-13: 978-4062059381
3. Kyudo history (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/howto/history.html> (дата звернення 01.12.2022)
4. About kyudo. URL: <https://www.ikyf.org/history.html> (дата звернення 22.03.2023)
5. Про кюдо. Федерація кюдо України. URL: <http://www.kyudo.org.ua/kyudo.php> (дата звернення 22.09.2022)
6. Outline of the Reform All Japan Kyudo Federation (in Japanese) URL: https://www.kyudo.jp/pdf/documents/reform_outline.pdf (дата звернення 17.03.2023)
7. Member organizations All Nippon Kyudo Federation (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/aboutus/org.html> (дата звернення 01.12.2022)
8. About IKYF URL: https://www.ikyf.org/about_ikyf.html (дата звернення 09.12.2022)
9. IKYF Member Nations URL: https://www.ikyf.org/ikyf_members.html (дата звернення 09.01.2023)
- 10 Саєнко В. Г. Удосконалення людини за системами східних єдиноборств: монографія. Луганськ: СПД Резніков В. С., 2011. 440 с.
11. Тягур Р. С. та ін. Фізична культура і спорт у античному Китаї, Японії і Кореї. *Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини*. 2021, № 9. С. 205-216. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2021.9.28>
12. About The Federation URL: <http://www.archery.or.jp/federation/history> (дата звернення 01.04.2023)
13. Achieving a vigorous, inclusive society URL: https://www.parasports.or.jp/about/referenceroom_data/jpsa_vision_pamphlet_en_2112.pdf (дата звернення 09.01.2023)
14. About JPSA URL: <https://www.parasports.or.jp/about/index.html> (дата звернення 09.01.2023)
15. Japan Sport Agency URL: <https://www.mext.go.jp/sports/en/index.htm> (дата звернення 12.03.2023)
16. About us. URL: <https://www.jpnsport.go.jp/corp/english/about/tabid/384/Default.aspx> (дата звернення 12.03.2023)
17. About JSPO URL: <https://www.japan-sports.or.jp/english/tabid636.html> (дата звернення 01.02.2022)
18. About us URL: <https://www.worldarchery.sport/about-us> (дата звернення 25.02.2023)
19. All Japan Higt School Athletic Federation URL: <https://www.zen-koutairen.com> (дата звернення 19.03.2023)
20. About All Japan Student Archery Federation (in Japanese) URL: <https://www.student-archery.jp/introuce> (дата звернення 22.02.2023)
21. All Japan Student Archery Federation Articles of Incorporation (in Japanese) URL: https://www.student-archery.jp/_files/ugd/4284f8_0fab16a1818a4ea8ac160d5c2b2acc55.pdf (дата звернення 22.02.2023)
22. About us URL: <https://www.univas.jp/about/> (дата звернення 22.02.2023)
23. Affiliated organizations of ANKF (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/aboutus/org.html> (дата звернення 14.02.2023)
24. National Kyudo Range Map (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/map/> (дата звернення 13.02.2023)

25. Overview of All Japan Kyudo Federation (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/aboutus/overview.html> (дата звернення 14.02.2023)
26. Japan Martial Arts Council (in Japanese) URL: https://www.nipponbudokan.or.jp/shinkoujigyoku/kankeidantai_01 (дата звернення 11.02.2023)
27. Japan Kobudo Association (in Japanese) https://www.nipponbudokan.or.jp/shinkoujigyoku/kankeidantai_03 (дата звернення 11.02.2023)
28. Japanese Academy of budo <http://www.budo.ac/> (дата звернення 11.02.2023)
29. Tournament information All Nippon University Kyudo Federation (in Japanese) URL: <https://www.pac-mice.jp/zennichi/taikai/taikai-A.html> (дата звернення 16.02.2023)
30. List of member schools (in Japanese) URL: <https://www.pac-mice.jp/zennichi/index.html> (дата звернення 16.02.2023)
31. IKYF Member Nations Federation de Kuydo Traditionel - France URL: <https://www.ikyf.org/member/france.html#info> (дата звернення 01.04.2022)
32. FY2021 business report (in Japanese) URL: https://www.kyudo.jp/pdf/aboutus/r03_jigyuhoukoku_202208.pdf (дата звернення 02.02.2023)

References

- 1 The heart of kyudo (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/howto>
- 2 Kodansha. (1993). Japan: An Illustrated Encyclopedia Kodansha. Tokyo, New York, N.Y., (in English).
- 3 Kyudo history (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/howto/history.html>
- 4 About kyudo. URL: <https://www.ikyf.org/history.html>
- 5 Pro kyudo. Federatsiya kyudo Ukrayiny URL: <http://www.kyudo.org.ua/kyudo.php>
6. Outline of the Reform All Japan Kyudo Federation (in Japanese) URL: https://www.kyudo.jp/pdf/documents/reform_outline.pdf
- 7 Member organizations All Nippon Kyudo Federation (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/aboutus/org.html>
- 8 About IKYF URL: https://www.ikyf.org/about_ikyf.html
- 9 IKYF Member Nations URL: https://www.ikyf.org/ikyf_members.html
- 10 Sayenko V. H. (2011) Udokonalennya lyudyny za systemamy skhidnykh yedynoborstv: monohrafiya. [Human Improvement According to the Systems of Eastern Martial Arts: monograph] Luhans'k: SPD Reznikov V. S., 440 (in Ukrainian).
11. Tyahur R. ta in. (2021). Fizychna kul'tura i sport u antychnomu Kytayi, Yaponiyi i Koreyi. [Physical Culture and Sports in Ancient China, Japan and Korea.] Rehabilatsiyni ta fizkul'turno-rekreatsiyni aspekty rozvytku lyudyny – Rehabilitation and Physical Culture and Recreational Aspects of Human Development, 9, 205-216 <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2021.9.28> (in Ukrainian).
- 12 About The Federation URL: <http://www.archery.or.jp/federation/history>
- 13 Achieving a vigorous, inclusive society URL: https://www.parasports.or.jp/about/referenceroom_data/jpsa_vision_pamphlet_en_2112.pdf
- 14 About JPSA URL: <https://www.parasports.or.jp/about/index.html>
- 15 Japan Sport Agency URL: <https://www.mext.go.jp/sports/en/index.htm>
- 16 About us. URL: <https://www.jpnsport.go.jp/corp/english/about/tabid/384/Default.aspx>
- 17 About JSPO URL: <https://www.japan-sports.or.jp/english/tabid636.html>
- 18 About us URL: <https://www.worldarchery.sport/about-us>
- 19 All Japan Higt School Athletic Federation URL: <https://www.zen-koutairen.com>
- 20 About All Japan Student Archery Federation (in Japanese) URL: <https://www.student-archery.jp/introuce>
- 21 All Japan Student Archery Federation Articles of Incorporation (in Japanese) URL: https://www.student-archery.jp/files/ugd/4284f8_0fab16a1818a4ea8ac160d5c2b2acc55.pdf
- 22 About us URL: <https://www.univas.jp/about/>
- 23 Affiliated organizations of ANKF (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/aboutus/org.html>
- 24 National Kyudo Range Map (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/map/>
- 25 Overview of All Japan Kyudo Federation (in Japanese) URL: <https://www.kyudo.jp/aboutus/overview.html>
- 26 Japan Martial Arts Council (in Japanese) URL: https://www.nipponbudokan.or.jp/shinkoujigyoku/kankeidantai_01
27. Japan Kobudo Association (in Japanese) https://www.nipponbudokan.or.jp/shinkoujigyoku/kankeidantai_03
28. Japanese Academy of budo <http://www.budo.ac/>
29. Tournament information All Nippon University Kyudo Federation (in Japanese) URL: <https://www.pac-mice.jp/zennichi/taikai/taikai-A.html>
30. List of member schools (in Japanese) URL: <https://www.pac-mice.jp/zennichi/index.html>
- 31 IKYF Member Nations Federation de Kuydo Traditionel - France URL: <https://www.ikyf.org/member/france.html#info>
- 32 FY2021 business report (in Japanese) URL: https://www.kyudo.jp/pdf/aboutus/r03_jigyuhoukoku_202208.pdf

Abstract
OSTROVSKIY Mykhailo, VYNOGRADSKYI Bogdan

**ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF NATIONAL AND INTERNATIONAL LEADING ORGANIZATIONS
IN KYUDO**

The article reveals ways of organizing the traditional, national sport - kyudo in the world and in Japan. The relevance of the research lies in establishing the structure, organizational features, the impact of various forms of kyudo on the functioning of kyudo governing bodies.

The purpose of the work is to substantiate the model of the structural organization of kyudo in Japan and the world and to identify common and distinctive features with the corresponding organization of Olympic archery.

Diagrams of the organizational structures of Olympic archery and kyudo in Japan have been constructed. Common structural elements of both models are belonging to the International Federations of the respective sport, the Japan Sport Association (JSPO), the Japan Olympic Committee, the Japan Sports Agency (JSA), cooperation with the Japan Sports Promotion Center. They also include city, district, and prefectural organizations, various clubs, and the AllJapan High School Athletic Federation.

The difference in the schemes concerns the cooperation of the Japan Paralympic Archery Federation with the All Japan Archery Federation, as well as its subordination to the All Japan Student Archery Federation. In the organizational structure of kyudo in Japan, there are no connections to the Paralympic sports, student organizations work independently. It includes traditional schools of ryu. Moreover, the main difference concerns belonging of the All Japan Kyudo Federation to the Martial Arts Council.

It has been established that there are 50 national kyudo federations in the world, which are based in countries on all continents of the world, which in turn led to the creation of continental associations. Among all national organizations, only 28 participating countries are members of the International Kyudo Federation.

Keywords: kyudo, budo, national sport, traditions, Japan.

Стаття надійшла до редакції 17.04.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Островський М., Виноградський Б. Організаційна структура національних та міжнародних керівних організацій у кюдо. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2023. № 2. С. 15-26.

Ostrovskiy M., Vynogradskyi B. (2023) Organizational structure of national and international leading organizations in kyudo. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, № 2, pp. 15-26.